

Утвърждавам
Мустафа Бандо: .....
Директор на ОбУ „Иван Вазов“
село Пашови

Етичен кодекс на училищната общност
в Обединено училище „Иван Вазов“ село Пашови за
учебната 2023-2024 година

2023-2024

I. Въведение

Този кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници в училищната общност в ОбУ „Иван Вазов“ село Пашови и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Кодексът е създаден на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, съгласно Закона за предучилищното и училищното образование и правилника за дейността на училището.

Глава 1 .ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Членовете на ОбУ „Иван Вазов“ село Пашови – ученици, педагогически специалисти, родители, непедагогически персонал са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат на закрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушива принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на училището действа съгласно своето професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. (1) Взаимоотношенията между членовете на училището се градят на основата на доверието, почеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода

(2) Основна цел на настоящия Етичен кодекс е да формулира принципи и ценности, които да обединят общността на едно демократично училище. Неговото *предназначение* е да формира култура на общуване, споделяна от всички нейни членове.

Чл.4. Участниците в училищната общност на ОбУ „Иван Вазов“ село Пашови приемат и се стремят към следните общи ценности:

- Тolerантност и разбиране;
- Доверие и състрадание;
- Уважение и грижа;
- Отговорност и лоялност;
- Вежливост и коректност;
- Честност и справедливост;

Чл.5. В своите дейности и взаимоотношения, участниците в училищната общност на ОбУ „Иван Вазов“ село Пашови се ръководят от следните общи принципи:

- Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана.
- Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушива същото право у другите.
- Всеки има право на себереализация, доколкото това не нарушива същото право у другите.

Етичен кодекс на училищната общност

- Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността.
- Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

Чл.6. Училищната общност в ОбУ „Иван Вазов“ село Пашови споделя и работи за спазване на убеждението, че:

- Детството е изключително важен период от живота на человека.
- Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
- Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
- На всяко дете е гарантирано правото на:
  - свобода на изразяване на мнение;
  - свобода на мисълта, съвестта и религия при спазване законите на страната;
  - формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.
- Всяко дете има право на закрила срещу нарушащи неговото достойнство, методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
- Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
- Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
- Всяко дете има право във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите му.
- Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Глава 2. УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1 УЧЕНИЦИ

Чл. 7. В поведението си учениците се ръководят от максимата: „Никога не постъпвай с другите така, както не искаш те да постъпват с теб“.

Чл. 8. Ученикът защитата своята позиция свободно, но без да накърнява свободата и достойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици.

Чл. 9. Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в училището: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалифицирации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.

Чл. 10. В своята дейност ученикът се стреми да не наруши личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство.

Чл. 11. Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

1. се подготвя и участва активно в учебните часове;

Етичен кодекс на училищната общност

2. се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
3. оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.

Чл. 12. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила относно взаимоотношенията в УО.

Чл. 13. От учениците се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

- 1) Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
- 2) Да познават и спазват приетите правила и реда в училище
- 3) Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.
- 4) Да не използват груб език, обидни думи и злопоставяне на съученици, учители и родители.
- 5) Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
- 6) Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.
- 7) Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението.
- 8) Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.
- 9) Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.
- 10) Да проявяват внимателно и грижово отношение към по-малките ученици
- 11) Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог/педагогически съветник и училищното ръководство.
- 12) Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.
- 13) Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи.
- 14) Да се грижат се за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.
- 15) Да определят и приемат заедно **Харта на етичните правила**, която да стои на видно място във всяка класна стая.

Чл. 14. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.,.

Чл. 15. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

- 1) Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.
- 2) Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни.
- 3) Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.

Етичен кодекс на училищната общност

- 4) Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към с други хора – деца или възрастни.
- 5) Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите.
- 6) Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай.
- 7) Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учит и др./
- 8) Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител.
- 9) Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма.
- 10) Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

Чл.16. За нарушение на нормите, записани в чл.7, чл.8 и чл.9 учениците носят отговорност съгласно разпоредбите на Правилника за дейността на училището.

Чл. 17. За нарушение на правата им, спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, учениците подават устни сигнали до класния ръководител, училищния психолог/педагогически съветник и училищното ръководство, когато тези нарушения са извършени от ученици. Уведомените лица провеждат проучване по случая и при установяване на действително нарушение провеждат разговори със страните, като предприемат мерки за отстраняване на нарушението и/или налагане на санкции съгласно Правилника на училището.

Чл.18. За нарушение на правата им, спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс, учениците чрез своите родители могат да подадат писмен сигнал до Етичната комисия на ОбУ „Иван Вазов“ село Пацови, когато тези нарушения са извършени от възрастен – учител, служител или друг родител. Етичната комисия, съгласно регламента си за работа взема отношение по случая, както е посочено в Глава 4.

Раздел 2 .УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ

Чл. 19. (1) Педагогическият специалист трябва да бъде професионално подгответен, добросъвестен, добронамерен и почтен.

(2) Педагогическият специалист непрекъснато повишава своята квалификация и поддържа съвременно ниво на знания умения и компетентности, за да гарантира правото на учениците на качествено образование. Той има право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в Училищната общност.

(3) Педагогическият специалист информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.

Етичен кодекс на училищната общност

(4) Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.

(5) Педагогическият специалист се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

(6) Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на познавателни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците.

(7) Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открыто изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.

(8) Педагогическият специалист е безпристрастен. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.

(9) Изпитванията и оценяването на учениците не са санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(10) Педагогическият специалист общува с учениците учитво, не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран.

(11) Педагогическият специалист утвърждава своя авторитет с професионализъм и компетентност, като:

1. Не допуска публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си.
2. Проявява уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допуска злоупотреба с доверието на семейството.

3. Като публична личност педагогическият специалист съблюдава обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.

Чл.20. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните морални отговорности **към учениците**:

- 1) Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.
- 2) Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическо развитие на детето.
- 3) Да подкрепят правото на детето за свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- 4) Да осигуряват на децата със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование.
- 5) Да не дискриминират децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им.
- 6) Да изпълняват задълженията си по Закона за закрила на детето като :

Етичен кодекс на училищната общност

- познават симптомите на насилие (физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване) ;
- при съмнения за насилие уведомяват органите за закрила на детето ;
- когато до тях достигне информация за насилие над дете и за ситуации, които представляват заплаха за здравето и сигурността му, са длъжни да информират органите за закрила на детето.

Чл.21. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните морални отговорности **към семейството:**

- 1) Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения.
- 2) Да зачитат ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца.
- 3) Да информират семейството за всички решения, свързани с детето им и при необходимост да го включват във вземането на такива решения.
- 4) Да общуват със семейство в дух на сътрудничество, взаимно уважение.
- 5) Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.
- 6) Да осигуряват конфиденциалност на информацията и зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаи, нарушащи правата на детето.

Чл.22. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности **към колегите си:**

- 1) Да проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.
- 2) Да уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.
- 3) Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между тях в присъствието на външни лица.
- 4) Да се стремят да не оставят съмнение за сексуален тормоз спрямо свои колеги.
- 5) Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител.
- 6) Да дават личен пример на учениците, а ръководителите – на своите подчинени със своето лично поведение и чувство за отговорност
- 7) Да се отнасят отговорно към повереното им имущество.
8) Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

Чл.23. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности **към обществото:**

- 1) Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията.
- 2) Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставят на тези, които го нарушават.
- 3) Да опазват данните и личната информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Етичен кодекс на училищната общност

Чл.24. За нарушение на правата си спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс учителите и служителите могат да се обърнат към Етичната комисия на ОБУ „Иван Вазов“ село Пашови при спазване на съответния ред, определен в Глава 4.

Раздел 3. РОДИТЕЛИ

Чл. 25. Родителите са равностойни партньори на своите деца и работещите с тях педагогически специалисти.

Чл. 26. Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

Чл. 27. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

Чл. 28. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

Чл. 29. Според възможностите и разбирианията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

Чл. 30. Семейството е доминиращ фактор, който осигурява условия за развитие на детето. То трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения и да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

Чл.31. Родителите имат грижа да окуражават децата си активно да участват в училищния живот, но в същата степен и да ги наಸърчават винаги да спазват общите правила.

Чл.32. Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права. Фаворизирането на собственото дете в ущърб на останалите в учебно-възпитателния процес не може да бъде толерирано от общността.

Чл.33. Родителите като част от училищната общност, се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището както в интерес на своето дете, така и в интерес на останалите деца и училището като цяло.

Чл.34 Родителите нямат право да решават каквите и да е проблеми с чуждо дете в отсъствие на негов родител. Саморазправата е абсолютно недопустима!

Чл.35. Родителите носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.

Чл.36. Родителите зачитат професионалната компетентност на учителите, техните права и лично достойнство.

Чл.37. Родителите не злепоставят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си.

Чл.38. Родителите не предявяват претенции към учителите относно учебната програма и други регламенти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система.

Чл.39. Родителите имат отговорност към поведението на децата си в Интернет пространството. Те трябва да насочват децата си как резултатно да търсят информация в Мрежата, как да я оценяват критически, как да развиват навици за

общуване във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваването в него.

Чл.40. За нарушение на правата си спрямо нормите, записани в настоящия Етичен кодекс родителите могат да се обърнат към Етичната комисия на ОБУ „Иван Вазов“ село Пашови при спазване на съответния ред, определен в Глава 4.

Глава 3. ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел 1 ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 41. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения живот учителите, служителите и училишното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:

- 1) Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
- 2) Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.
- 3) Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.
- 4) Не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите.
- 5) Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби.
- 6) Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, запазвайки добрия тон и колегиални отношения.
- 7) Противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл.42. Учителите, служителите и училищното ръководство не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлият на изпълнението на служебните им задължения, на техните решения или да наручат професионалния им подход по определени въпроси.

Чл.43. Учителите, служителите и училищното ръководство не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с техните задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Раздел 2. ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.44. Учителите и служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на висшестоящите органи.

Чл.45. Учителите и служителите са длъжни да бъдат лоялни към работодателя, като не злоупотребяват с неговото доверие и не разпространяват поверителни за него сведения, както и да пазят доброто име на училището.

Чл.46. Учителите и служителите са длъжни да спазват вътрешните правила, приети в училището и да изпълняват трудовите си задължения.

Чл.47. Учителите и служителите са длъжни да уважават чуждото мнение и правото на избор и позиция, които не съвпадат с техните.

Чл. 48. Учителите и служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение.

Чл.49. Учителите и служителите не трябва да позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Те също не трябва да вършат работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.50. Учителите и служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването за лични цели.

Етичен кодекс на училищната общност

Чл.51. Учителите и служителите информират своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл.52. Учителите и служителите в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.53. Учителите, служителите и училищното ръководство трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Те използват данните и документите в училище единствено по повод изпълнение на служебните си задължения и при спазване правилата за защита на информацията.

Раздел 3. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.54. Конфликт на интереси възниква, когато учителят или служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

- 1) Учителите и служителите трябва да избягва всяка ситуация, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт са длъжни да информират веднага директора на училището.
- 2) Учителите и служителите не могат да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.
- 3) Учителите и служителите не трябва да допускат възможност друг да ги постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Глава 4. ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1. НАБЛЮДАВАНЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Чл.55. В ОбУ „Иван Вазов“ село Пацови се определя механизъм за наблюдение, установяване на нарушения, докладването и предприемането на мерки по действието на Етичния кодекс на общността с цел да се гарантира спазването на неговите норми. Основните принципи за работа на този механизъм са законност, обективност, безпристрастност и демократичност.

Чл.56. Нарушения на нормите на Етичния кодекс се установяват по писмени сигнали от всички членове на училищната общност и всички граждани при взаимоотношенията им с ОбУ „Иван Вазов“ село Пацови .

Устни сигнали могат да подават само учениците, като ги представят на съответните отговорни лица - класен ръководител, училищен психолог/педагогически съветник, заместник-директори, които са длъжни да уведомят директора за постъпилия сигнал.

- 1) **Писмените сигнали** се внасят в деловодството на училището и се регистрират в регистър на жалби, сигнали, молби и предложения.

Сигнали за извършени от директора нарушения, се установяват само в писмен вид, внесен в РУО – гр. Пазарджик.

Чл.57. Всеки подаден сигнал за нарушение на нормите на Етичния кодекс от учител или служител в ОбУ „Иван Вазов“ се проверява лично от директора не по-късно от края на следващия работен ден.

Етичен кодекс на училищната общност

1) В случай, че директорът отсъства, проверката се извършва след неговото завръщане.

2) Лицето, заместващо директора е длъжно да го информира за всички подадени сигнали по време на неговото отсъствие.

Чл.58. Установяването на нарушението, за което е подаден сигнал, задължително включва разговор с лицето, срещу когото е подаден. Когато нарушението е от учител или служител на разговора присъства и председателя на Комисията по етика или друг неин член. При необходимост могат да бъдат проведени и други действия, свързани с обективното изясняване на случая, който е сигнализиран.

1) Ако в хода на разговора се установи необходимост, се съставя писмен протокол за подадения сигнал и установеното нарушение, който се подписва от лицето, подало сигнала, служителя срещу когото е сигнала и поне още едно лице, което е присъствало на разговора.

2) При констатирани с протокол нарушения на нормите на Етичния кодекс от учител или служител, директорът може да го насочи към Комисията по етика, която дава становище по случая съобразно своите правомощия.

Чл.59. При констатирани нарушения на нормите на Етичния кодекс от учители, заместник-директори и служители на ОБУ „Иван Вазов“ село Пашови, гражданите представят случая на директора на училището в писмен вид.

Чл.60. При констатирани нарушения на нормите на Етичния кодекс от директора на училището, гражданите представят случая в писмен вид в РУО – гр. Пазарджик.

Чл.61. Всички сигнали за наруширане на нормите на Етичния кодекс от учители, заместник-директори и служители се проверяват по реда на Кодекса на труда – от работодателя по силата на трудовите правоотношения.

Чл.62. Всички сигнали за наруширане на нормите на Етичния кодекс от директора на училището се проверяват по ред, определен от РУО – гр. Пазарджик.

Чл.63. При безспорно установени нарушения на нормите на Етичния кодекс от учителите, заместник-директорите и служителите на ОБУ „Иван Вазов“ село Пашови, директорът взема решение дали да се търси дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда, по трудови правоотношения.

1) Директорът на училището издава мотивирана заповед за налагане на дисциплинарно наказание на учителите, заместник-директорите и служителите.

2) Всички наложени дисциплинарни наказания за нарушения на нормите на Етичния кодекс могат да бъдат обжалвани от заинтересованите лица по съответния административен и/или съдебен ред.

Раздел 2. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.64. Директорът на ОБУ „Иван Вазов“ село Пашови осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси, като създава Комисия по етика.

Чл.65. Комисията по етика се избира най-късно в срок до 10 дни след приемане на Етичния кодекс.

1) В състава на Комисията по етика се включват представители на педагогически и непедагогически персонал. Комисията по етика се състои от 5 члена.

- 2) Членовете се избират от Педагогическия съвет на учебното заведение за срок от една година.
- 3) Комисията по етика съставя процедура за дейността си, като част от Етичния кодекс на училището, която задължително урежда:
  - Реда за събиране на информация и приемане на сигнали;
  - Сроковете за разглеждане и отговор на сигналите;
  - Формата на произнасяне по казусите – становища, тълкувания и пр.
- 4) Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет.

Чл.66. Всеки заинтересован член на училищната общност може да внесе сигнал в Комисията по етика. За целта се създава **регистър на жалбите в деловодството** на учебното заведение. Постъпилите жалби се предоставят на комисията по етика в 1-дневен срок.

Раздел 3 . ПРОЦЕДУРА ПРЕД КОМИСИЯТА ПО ЕТИКА

Чл. 67. Депозиране на сигнал за нарушение на Етичния кодекс:

- 1) Когато в Комисията по етика се получи сигнал за нарушаване на Етичния кодекс, Комисията следва да се увери, че има достатъчно информация, която да даде възможност да бъде разгледано оплакването.
- 2) Сигналът следва да съдържа :
  - Данни за лицето, което подава оплакването – трите имена, позицията, която заема, телефон за връзка;
  - Данни за служителя, който в случая е нарушил Кодекса – имена и позиция, която заема;
  - Кратко изложение на действието /бездействието/, по възможност с доказателство в подкрепа на това .
- 3) На първото си заседание след получаване на сигнала, Комисията по етика разглежда същия и излиза с решение, дали да започне разследване и дали оплакването отговаря на изискванията, предвидени в настоящия Кодекс.
- 4) Ако Комисията установи, че оплакването не отговаря на формалните изисквания на Етичния кодекс, тя изпраща писмо на лицето, да отстрани нередностите, като определя срок. Ако не бъдат отстранени недостатъците на оплакването, Комисията го оставя без разглеждане.
- 5) Ако Комисията установи, че оплакването отговаря на предвидените в Етичния кодекс изисквания, следва да извърши разследване и да даде становище по него.

Чл.68. Действия на Комисията по етика при разследване на подаден сигнал:

- 1) Комисията връчва писмо на лицето, посочено в жалбата, като нарушител на Кодекса, в което го запознава с постъпилото оплакване и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава.
- 2) В случай, че лицето признае, че е действало в нарушение на Етичния кодекс, се изготвя предложение за мерките, които ще бъдат взети за поправяне на ситуацията.
- 3) В случай, че лицето отхвърли обвиненията, се насрочва заседание на Комисията по етика, за изслушване на двете страни и вземане на окончателно решение по казуса.
- 4) Когато Комисията установи, че има нарушения на Етичния кодекс, породени от недоразумения, временен афект или друга форма на

непредумишлени действия тя предоставя възможност на страните да изяснят ситуацията и отношенията помежду си и да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая. За развитието и приключването на случая Комисията, в свое становище, уведомява писмено директора.

- 5) Когато Комисията констатира извършването на груби нарушения на Етичния кодекс и/или отказ на страните да постигнат удовлетворително за тях приключване на случая, тя излиза със становище пред директора за предприемане на следващи мерки по него. В становището се посочват установените нарушения на Етичния кодекс, проведената от Комисията работа по случая и резултатите от нея.

Чл.69. Директорът след получаване на становището на Комисията по етика се запознава със случая, като взема предвид всички факти и обстоятелства и може да реши:

- да поиска от служителя да отстрани нарушението;
- да поиска гаранции от служителя, по отношение на бъдещо поведение;
- да поиска служителят да понесе дисциплинарна отговорност, съгласно Кодекса на труда;

Чл.70. В своята работа Комисията по етика спазва следния регламент:

- 1) Подаването на сигнал към Етичната комисия става в деловодството на училището, което го предоставя на председателя на Комисията в 1- дневен срок.
- 2) Желателно е всеки сигнал да бъде е придружен с доказателства. Ако липсват такива, Комисията може да ги изиска като условие за разглеждане на случая.
- 3) Комисията по етика не разглежда анонимни сигнали!
- 4) След получаването на сигнала, председателят на Комисията свиква заседание за неговото разглеждане в 7 дневен срок.
- 5) На първото си заседание за разглеждане на сигнала Комисията излиза с решение дали оплакването отговаря на изискванията и дали ще започне разследване по него.
- 6) Ако Комисията установи, че оплакването не отговаря на предвидените норми в Етичния кодекс, в 3- дневен срок от провеждане на заседанието тя връчва писмо на лицето, подало сигнала да отстрани нередностите. Срокът за отстраняването им е 7 дни.
- 7) Ако не бъдат отстранени нередностите по оплакването, Комисията го оставя без разглеждане.
- 8) Ако Комисията установи, че оплакването отговаря на предвидените норми в Етичния кодекс, тя започва разследване като в 3-дневен срок след първото заседание по случая връчва писмо на лицето, посочено в жалбата, като нарушител на Етичния кодекс.
- 9) В писмото си Комисията запознава лицето с постъпилото оплакване като прилага копие от него и го поканва в срок от 7 дни от връчване на писмото да представи писмен отговор, заедно с доказателствата, на които се позовава.
- 10) Комисията по етика излиза със свое становище по всеки получен сигнал в 14-дневен срок, след датата на последното проведено заседание по случая.

Етичен кодекс на училищната общност

- 11) Когато директорът на училището насочва получен към него сигнал за разглеждане от Комисията по етика той връчва копие от него с придружаващо писмо на председателя на Комисията.
- 12) За всяко свое заседание Комисията води протокол. Заседанията са редовни и се провеждат, ако присъстват всички членове на Комисията.
- 13) На своето първо заседание Комисията избира секретар, на ротационен принцип, който да води протоколите от заседанията..
- 14) Цялата документация на Комисията се съхраняват от нейния председател.
- 15) Комисията поддържа протоколна книга, входяща книга за регистрация на сигналите, изходяща книга за регистрация на кореспонденцията и класъор на издадените становища.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е изготовен в съответствие с чл. 175, ал. 1 от ЗПУО и е задължителен за всички нейни членове – ученици, учители, служители и родители.

§ 2. Всички ученици, учители, служители и родители в училището се запознават с настоящия **Етичен кодекс в началото на всяка учебна година**. Спазването му се следи от Комисията по етика към ОБУ „Иван Вазов“ при неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

§ 3. Отклоненията на нормите на настоящия кодекс водят до санкциите, предвидени в Закона за предучилищното и училищно възпитание, Кодекса на труда и Правилника за дейността на ОБУ „Иван Вазов“ село Пашови.

§ 4. Настоящият етичен кодекс влиза в сила от датата на приемането му.

§5. Етичният кодекс е приет на заседание на ПС № 14/ 13.09.2023г., съгласуван с Обществения съвет с Протокол №5/14.09.2023г. и утвърден със Заповед №1777-757 / 14.09.2023г. на директора на училището.

§ 6 Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.